

Rolf Roos licht de landschapsvisie toe tijdens een veldsymposium aan de Nieuwendijk. (Foto: Kees van Rixoord)

Kansen genoeg voor de Bokkepolder, een dijk van een landschap op Goeree

GOEDEREDEE – Maak van de hele Bokkepolder een cultuurhistorisch monument, een plek voor Goeree-Overflakkee om zowel zuinig als heel trots op te zijn. Dat is de hartenkreet die vetgedrukt staat in de landschapsvisie ‘Bokkepolder. Een dijk van een landschap’ van de vereniging Natuur- en Landschapsbescherming Goeree-Overflakkee (NLGO). “Kansen genoeg voor de Bokkepolder”, was de boodschap tijdens de presentatie van de landschapsvisie, die vorige week woensdag plaatsvond in combinatie met een veldsymposium.

Door Kees van Rixoord

De NLGO had voor het veldsymposium een gezelschap uitgenodigd dat weliswaar klein was, maar wat betreft de samenstelling niet veel beter kon zijn. Er waren vertegenwoordigers van de gemeente – onder wie wethouder Daan Markwat, die het eerste exemplaar van de landschapsvisie in ontvangst nam -, van de provincie Zuid-Holland en het waterschap Hollandse Delta, naast grondeigenaren, beheerders en

bewoners. Allemaal partijen die nodig zijn om samen aan een betere Bokkepolder te werken. En partijen die weten dat er geld beschikbaar is vanuit het Natuur Netwerk Nederland, de zogenoemde NNN-gelden.

Samenhangend geheel

De Bokkepolder ligt op de kop van Goeree, aan de binnenduinrand, en is 25 hectare groot. Volgens Rolf Roos, bewoner van de polder en lid van de werkgroep, die de visie toelichtte tijdens het veldsymposium, is de polder in een aantal opzichten een samenhangend geheel: historisch, ecologisch en sociaal-cultureel. “Een landschap met kwaliteiten”, aldus Roos, die vervolgens de hoofdlijnen opsomde. “De Bokkepolder is omringd door dijken: de Nieuwendijk is een zeewerende dijk uit 1727, de Korte Nieuwendijk – met een schurvelingetje – gaat terug tot 1621 en de zeereep met de zeedijk van 1978. Dan is er nog een inlaagdijkje uit 1717 én de Helmdijk, die in de Tweede Wereldoorlog is afgegraven.”

Voor het grijpen

De gronden in de Bokkepolder zijn voor twee derde in bezit van particulieren. “Een derde is agrarisch. Je ziet hier een scherp conflict tussen landbouw en natuur. De agrarische grond wordt te zwaar bemest en je ruikt de bestrijdingsmiddelen. Wij pleiten voor een natuurlijk, open landschap”, aldus Roos.

De taal van het landschap lezend, omringd door het kleine gezelschap van betrokkenen, zei hij voorts dat de natuurlijke variatie in de Bokkepolder enorm is. “In de graslanden telden we honderdvijftig verschillende wilde

planten, waaronder een aantal soorten van de Rode Lijst. De rijkdom is groot en varieert van landje tot landje. Versterking is belangrijk en kan door het waterpeil te verhogen en plas-drasgebieden te creëren. Dat zorgt voor natuur, voor leven – het is voor het grijpen. De zeereep is helemaal verbost. Het zou goed zijn om te werken aan herstel van open duinen.”

Natuur en cultuurhistorie

De Bokkepolder, in de achttiende eeuw aangelegd om het eiland Goeree te beschermen, is, kortom, een gebied met veel rijkdom en samenhang. In de landschapsvisie doet de NLGO-werkgroep een hele serie aanbevelingen – in combinatie met voorgestelde maatregelen – om die te behouden, waar nodig te herstellen en veilig te stellen. “Gebruik bij de herinrichting historische bouwstenen, door bijvoorbeeld een poel te maken op de plek waar een dijkdoorbraak is geweest. Herstel de afgegraven Helmdijk. Koppel natuur en cultuurhistorie”, sloot Rolf Roos zijn toelichting af.

De aanwezige ambtenaar van de provincie Zuid-Holland zei, in een reactie, liever vandaag dan morgen te beginnen. Tegelijkertijd: “Het gaat niet altijd snel, maar we maken stappen. Laten we ervoor zorgen om met elkaar vooruit te komen, ook met de gemeente en het waterschap.”

Goede weging

Ook wethouder Daan Markwat benadrukte het belang van samenwerking tussen de diverse betrokken partijen. Tegelijk heeft

hij te maken met een integraal beleid voor heel Goeree-Overflakkee, waar de Bokkepolder slechts een heel gering deel van uitmaakt. “De Bokkepolder is een prachtig gebied met een grote waarde, maar er zijn meer ambities. Er is bijvoorbeeld ook een woningbouwopgave. We moeten een goede weging maken met het brede belang van heel Goeree-Overflakkee.”

Markwat zei wel mogelijkheden te zien voor natuurontwikkeling in de Bokkepolder, als onderdeel van de puzzel. Ook maakte hij duidelijk dat er in dit gebied geen andere ontwikkelingen, zoals woningbouw, op het programma staan.

Max van der Sleen, lid van de NLGO-werkgroep, sloot het veldsymposium af met activerende woorden: “Laten we allemaal ons best doen. Ga ermee aan de gang, je hoeft niet vijf jaar te wachten.”

Sloten vol libellen

Waar het uiteindelijk allemaal toe moet leiden, staat in ‘Bokkepolder. Een dijk van een landschap’: “De aan natuur- en cultuurhistorie zeer rijke Bokkepolder kan in de komende jaren nog veel aan landschapswaarde en belevingswaarde winnen: een visueel zeer toegankelijk en oud landschap met lommerrijke doorkijkjes, bloemrijke droge en vochtige graslanden met bijen en vlinders, poelen en sloten vol libellen, particuliere erven die een toevluchtsoord zijn voor vogels, zeer bijzondere dijkjes, een als duin herkenbare zeereep en de geur van het nabij gelegen schor.”